

Concept Verslag

Betreft	BAC Ruimte en Leefomgeving
Vergaderdatum en -tijd	29 februari 2024 van 15:00-17:00 uur
Locatie	Provinciehuis Utrecht
Genodigden	Dick van der Velde (Zld), Hans Tijl (Fl) secretaris, Dirk Vreugdenhil (Gld), Ans Mol (Gld), Willemien Meeuwissen-Dekker (Dr), Yvonne Turenhout (Dr), Liesbeth Grijssen (Ov), Martijn Dadema (Ov), Anne Koning (ZH), Jeanette Baljeu (ZH), Arno Vael (Zld), Michael Theuns (Li), Has Bakker (Utr), Esther Rommel (NH), Jeroen Olthof (NH), Miriam van Kuijk (NH), Sjaak Simonse (Fl), Friso Douwstra (Fr), Peter Jasperse (IPO), Merijn de Jong (IPO), Sophie Gortzak (IPO), Sandra Hogenbirk (IPO), Petra Timmer (IPO), Kimberly Buitenkamp (IPO)
Verhinderd	Wilma Dirken (NB), Johan Hamster (Gr), Sybe Knol (Fr), Bram Schmaal (Gr), Meindert Stolk (ZH), Michel Schoemaker (IPO), Marc van Caldenberg (Li), Rob van Muilekom (Utr), Tjeerd van Dekken (Gr), Huib van Essen (Utr), Hagar Roijackers (NB), Jan de Reus (Fl) Tijs de Bree (Ov) Saskia Boelema (NB)

1. Opening, mededelingen en verslag

1.1 (Mondelinge) mededelingen en vaststellen agenda

Voorzitter deelt mee dat de huidige werkwijze na afloop van de BAC wordt geëvalueerd door de (vice)voorzitters van AAC en BAC RenL en IPO-secretariaat. Hier kan in een volgend overleg op terug gekomen worden.

Er wordt medegedeeld dat er een digitale informatiesessie voor de leefomgeving/milieugedeputeerden uit de BAC RenL georganiseerd gaat worden met de DG-Milieu en Internationaal van het ministerie van IenW over het Nationaal milieuprogramma (NMP).

Daarnaast vindt er 7 maart een bestuurlijk overleg varend ontgassen plaats waarbij collega Roijackers namens IPO aansluit. Ter input voor het BO wordt in samenwerking met ODNL een brief opgesteld aan de minister van IenW, conform de inhoudelijke lijn van de bestuurlijke opdracht 'varend ontgassen', met daarin de zorgen over het achterwegen blijven van vergunningaanvragen voor ontgassingsinstallaties.

1.2 Vaststellen conceptverslag BAC RenL 7 december en tweedaagse

De BAC RenL stelt de besluitenlijst BAC RenL van 6 en 7 december vast.

1.3 Schriftelijke mededelingen

1.3.1 Mededelingen over twee bestuurlijke overleggen met VEWIN en UvW

Er zal een gesprek met VEWIN plaatsvinden om het te hebben over het BO Water.

Daarnaast zal er ook een gesprek gepland worden met ILT.

Er wordt een massaclaim voorbereid tegen drinkwaterbedrijven. De provincies die hierbij betrokken zijn, werken al samen (Drenthe, Brabant en Gelderland).

1.3.2 Mededeling over waterketenvisie

2. Besprekstukken

2.1 Vaststellen bestuurlijke opdrachten

Algemene opmerkingen over bestuurlijke opdrachten

- Is het mandaat voldoende vastgesteld in de bestuurlijke opdrachten? Of zijn mensen uiteindelijk verrast als de bestuurlijke opdrachten zometeen zijn vastgesteld.
- Er wordt voorgesteld om in het geval dat er 1 bestuurlijke portefeuillehouder is aangemeld bij een bestuurlijke opdracht, om nog op zoek te gaan naar een tweede portefeuillehouder om kwetsbaarheid te voorkomen
- Dirk Vreugdenhil kan toegevoegd worden als portefeuillehouder bij bestuurlijke opdracht asielzoekers en statushouders

Opmerkingen over specifieke bestuurlijke opdrachten:

Binnen één week kunnen opmerkingen gemaakt worden over de voorgestelde wijzigingen (onderstaand).

2.1.1 Beleidsopgave ruimtelijk voorstel en ruimtelijk arrangement

Voorstel om toe te voegen: NOVEX afspraken zijn onderdeel van ruimtelijk arrangement. Daarnaast aanpassen dat de ruimtelijke arrangementen niet meer in de eerste helft van 2024 zullen worden afgesloten. Daaraan toevoegen dat elke provincie hierin zijn eigen tempo mag bepalen.

2.1.3 Bestuurlijke opdracht Energie en Ruimte

Voorstel om aan te passen: energiebeleid ipv klimaatbeleid

2.1.5 Beleidsopgave 2a invulling condities en randvoorwaarden uitvoering woondeals

Voorstel om toe te voegen: de randvoorwaarde netcongestie

2.1.6 Beleidsopgave 2b Belangenbehartiging Wet en Besluit Versterking Regie

Volkshuisvesting

Voorstel om te wijzigen: verdere uitwerking nodig in verdere werkgroep om IBT rol en de lobby lijn daarover streven om bij amendementen IBT rol van provincies af te schaffen en over te hevelen na betreffende departement. Ambtelijk wordt toegelicht wat hier precies de koers en inzet is en dit zal worden verwerkt in de bestuurlijke opdrachten over aandachtsgroepen en wet/besluit versterking regie volkshuisvesting. Daarnaast wordt gevraagd om een afspraak in te plannen met de woongedeputeerden om hierover door te praten.

2.1.7 Beleidsopgave 2d monitoring woningbouw

Voorstel om toe te voegen: IPO werkgroep aan te laten sturen

2.1.9 Beleidsopgave 4 Inzet op toekomstbestendige woningbouw

Voorstel om toe te voegen: vrijheid van provincies om zelf afspraken te maken met gemeenten en rijk. Hierop wordt gereageerd dat het nu juist belangrijk is om als provincies gezamenlijk op te trekken en met elkaar in gesprek te blijven.

2.1.10 Bestuurlijke opdracht Asielopvang en Huisvesting statushouders

Voorstel om toe te voegen: Rob van Muilekom opnemen als bestuurlijke portefeuillehouder en Nick van Impelen als ambtelijke portefeuillehouder.

2.1.11 Beleidsopgave water en bodem sturend

Niet ambtelijk doorgesproken? Reactie dat dit wel is gebeurd, daarom nu onder voorstel om de opdracht onder voorbehoud vast te stellen.

2.1.12 Beleidsopgave KRW

Voorstel om aan te passen: actiepunten 6 en 7 koppelen aan tussenevaluatie. Voorzitter voegt toe dat als er tussentijds discussie ontstaat over de bestuurlijke opdrachten (binnen de 4 jaar), kan dit punt geagendeerd worden en zal het gezamenlijk besproken worden of er aanpassingen gemaakt kunnen worden.

2.1.13 Beleidsopgave drinkwater

Niet ambtelijk doorgesproken? Reactie dat dit wel is gebeurd, daarom nu onder voorstel om de opdracht onder voorbehoud vast te stellen. Daarnaast wordt voorgesteld om de maatregel van het verhogen van grondwaterstanden te zien wat een mogelijke oplossing kan zijn, maar niet iets dat standaard toegepast moet worden (rekeninghoudend met de veenweidegebieden)

2.1.14 Beleidsopgave gezonde leefomgeving

Voorstel om aan te passen: verdere uitwerking van het instrumentarium op geur binnen de provincies ipv verankeren in provinciale omgevingsverandering verankeren.

2.1.16 Beleidsopgave Informatieproducten Externe Veiligheid

Voorstel om toe te voegen: dat het belangrijk is dat dit ook wordt geborgd in de nieuw op te stellen samenwerkingsovereenkomst met IenW.

2.1.20 Beleidsopgave Circulaire Economie en VTH

Voorstel om aan te passen: ambitieniveau IPO-bouwstenenvisie stapsgewijs bereiken ipv binnen één jaar.

2.1.22 Beleidsopgave Zeer Zorgwekkende Stoffen

Voorstel om toe te voegen: meer aandacht voor kennisdelen tussen provincies

Er wordt voorgesteld om bestuurlijke opdracht 2.1.5 en 2.1.8 eventueel samenvoegen omdat er veel overlap is.

Bij bestuurlijke opgaven waarbij veel portefeuillehouders betrokken zijn, zijn degene die in de bestuurlijke overleggen het IPO vertegenwoordigen, het eerste aanspreekpunt

Bij bestuurlijke opgaven waarbij nu maar één portefeuillehouder betrokken is, wordt verzocht om meer gedeputeerden zich op te laten geven.

2.2 Uitkomst bestuurlijke bespreking over 4 actielijnen

De BAC RenL neemt kennis van de vier actielijnen. Er wordt opgemerkt dat RBO opgericht is om te informeren en af te stemmen, maar niet om te besluiten. Daarnaast kosten ruimtelijke maatregelen heel veel tijd en is het de vraag of dit een oplossing zou kunnen zijn voor de KRW doelen. Het rijk zal daarnaast een bijdrage moeten leveren aan de omgevingsdiensten om actielijn 4 uit te kunnen laten voeren. Daarnaast is er wat

onduidelijkheid over de kaders voor de vergunningverlening. Het rijk moet randvoorwaarden leveren om actielijn 2 goed uit te kunnen voeren en het instrumentarium in te kunnen zetten.

Er zal nu eerst verder gediscussieerd worden met het rijk en daarnaast blijven de betrokkenen uit de BAC bezig. Er zullen alvast een aantal inhoudelijke onderdelen uitgezocht worden door de AAC.

2.3 Uitvoeren KRW-maatregelen

De BAC RenL neemt kennis van de stand van zaken omtrent het uitvoeren van de KRW-maatregelen.

Besluitpunten:

- 1: De BAC RenL besluit conform voorstel/gevraagd besluit met als kanttekening dat 'hoe dan ook' tijdig uitvoeren van de KRW maatregelen wordt vervangen door 'maximaal inspannen' om de KRW maatregelen uit te voeren
- 2: De BAC RenL besluit conform voorstel/gevraagd besluit
- 3: De BAC RenL besluit conform voorstel/gevraagd besluit

2.4 Notitie en factsheet aanpassing grondgebruik

De BAC RenL neemt kennis van de stand van zaken rondom het aanpassen van grondgebruik met betrekking tot de KRW doelen. Sinds het invoeren van de Omgevingswet hebben provincies meer bevoegdheden en instrumenten die zij zouden kunnen inzetten. Er wordt genoemd dat het rijk een aantal generieke dingen zal moeten gaan regelen omtrent de KRW doelen en bovendien kunnen de provincies de benodigde instrumentarium inzetten.

Daarnaast besluit de BAC RenL conform voorstel/gevraagd besluit over het geschetste vervolgproces

2.5 Dataprotocol monitoring woningbouw

De BAC RenL neemt kennis van de stand van zaken omtrent dataprotocol monitoring woningbouw. Er wordt gesteld dat de woorden 'data' en 'gegevens/informatie' door elkaar worden gebruikt. Vanwege een vergrote kans op uitlekken van gevoelige informatie, wordt er gezegd dat niet alle informatie gedeeld kan worden met het rijk als de bescherming van deze gegevens niet goed genoeg is. De gemeenten zijn eigenaar van de gegevens en vragen de provincies om daar vertrouwelijk mee om te gaan. Dit zal ook besproken worden op voor het BO VRO op 4 april. Daarnaast wordt de vraag gesteld wat BZK gaat doen met de verkregen informatie. Meerdere provincies uiten hun zorgen over de mate van detail van de informatie die het Rijk wil ontvangen. Er wordt voorgesteld om een overleg met VNG te plannen over dit onderwerp met de portefeuillehouders.

Daarnaast besluit de BAC RenL conform voorstel/gevraagd besluit over de besprekpunten in het BO VRO van 4 april en over de positiebepaling ten aanzien van de herijking van het dataprotocol en de basisset 2.0.

2.6 Nationaal Plan van aanpak drinkwaterbesparing

De BAC RenL neemt kennis van de stand van zaken omtrent het nationaal plan van aanpak drinkwaterbesparing. Er wordt gesteld dat de urgentie omtrent dit onderwerp in het komende BO water besproken moet worden. Het is belangrijk om nu in te stemmen en later door te praten over de genoemde discussiepunten vanuit de AAC. Daarnaast is het belangrijk om het besparingscomponent in gedachten te blijven houden. Er wordt gesteld dat het noodzakelijk is dat er maatregelen opgenomen kunnen gaan worden in het bouwbesluit vanwege de urgentie.

De discussie over de reikwijdte van de zorgplicht zal in een latere BAC worden gevoerd.

Daarnaast besluit de BAC RenL conform voorstel/besluit over het instemmen van de vaststelling van het Nationaal Plan van Aanpak drinkwaterbesparing tijdens het BO water van 10 april.

2.7 (Mondeling) Strategisch gesprek over ruimtelijk arrangement ter voorbereiding op ambtelijk BZK-provincie tweedaagse

De BAC RenL voert een strategische discussie over het ruimtelijk arrangement ter voorbereiding op de ambtelijke BZK-provincie tweedaagse op 5/6 maart. Er wordt geconstateerd dat er in de bestuurlijke opdracht van dit thema de oude planning is opgenomen. Er is nu wat meer ruimte om alle partijen voldoende mee te nemen in het proces. Er zal nu eerst gefocust worden op een voorontwerp van het ruimtelijk arrangement.

Er wordt gevraagd wanneer de voorgestelde 'deepdive' op DG niveau plaats zal vinden. Dit zal ergens tussen half april en half mei plaats vinden. Daarnaast is het belangrijk dat het Rijk met de provincies aan tafel komt om het proces niet verder te vertragen. Het is bij sommige deelnemers niet duidelijk wat de precieze definitie van een ruimtelijk arrangement precies is. Er wordt gepleit voor het feit dat er dit voorjaar afspraken gemaakt moeten worden met het rijk over structurerende keuzes op provinciaal en interprovinciaal niveau. Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor de verdeling van financiële middelen. Er moet aandacht besteed worden aan de wederkerigheid tussen de provincies en het rijk. Bovendien is het belangrijk dat er een volledig beeld wordt geschetst en dat bijvoorbeeld defensie, GRIP en energietransitie ook opgenomen moeten worden in de ruimtelijke arrangementen. Er moet aan de voorkant draagvlak zijn bij gemeenten, waterschappen en Provinciale Staten. Het is belangrijk dat de provincies nadenken over wat de minimale ondergrens moet zijn voor de ruimtelijke arrangementen. Wederkerigheid moet de hoofdzaak zijn. Daarnaast moet afspraak echt afspraak zijn (met een adaptief karakter).

3. Hamerstukken

3.1 Inzetbepaling EU-bodemmonitoringsrichtlijn

De BAC RenL besluit op voorstel van de voorzitter om de notitie terug te leggen in de AAC, waarbij ook de kanttekeningen dat ook de nonetlandtake (geen extra ruimtebeslag en afdekking van bodem) hierbij worden betrokken. Daarnaast wordt de vraag gesteld of de subsidiariteit bij de EU of bij de lokale overheden zou moeten liggen.

3.2 Vernieuwing Landelijk zwemregister

De BAC RenL besluit conform voorstel/gevraagd besluit.

3.3 Bestuurlijke IPO-vertegenwoordiging waterveiligheid

De BAC RenL besluit conform voorstel/gevraagd besluit.

3.4 Basisnotitie weging waterbelang

De BAC RenL besluit conform voorstel/gevraagd besluit. Op de vraag naar het ontbreken van de bijlage wordt aangegeven dat afgesproken is om geen bijlagen meer toe te voegen aan BAC stukken.

3.5 Kennisplatform afval of niet

De BAC RenL besluit conform voorstel/gevraagd besluit.

3.6 Situatie AVR en toekomstbestendigheid afvalbeheer

De BAC RenL besluit conform voorstel/gevraagd besluit met als kanttekening dat ingezet moet worden op een oplossing voor in de toekomst, zodat dit probleem zich niet nog een keer voor zal doen.

3.7 Inzet op Rijksregeling drugsafvaldumpingen

De BAC RenL besluit conform voorstel/gevraagd besluit.

3.8 Begroting en jaarplan IHW 2024

De BAC RenL besluit conform voorstel/gevraagd besluit.

3.9 Werkplan HNP

Er wordt gesteld dat dit agendapunt niet meer aan de orde is.

4. Rondvraag en sluiting

De volgende punten zijn afgesproken:

- Er zullen twee bijeenkomsten met de ruimtedeputeerden worden ingepland om vinger aan de pols te houden in het verdere proces van totstandkoming concept-ruimtelijke arrangementen en voorontwerp Nota Ruimte.
- Bijlages worden niet toegevoegd bij stukken en kunnen opgevraagd worden bij AAC leden. Dit zal vanaf heden ook in de agenda vermeld worden.
- Er zal nagevraagd worden of de wifi in het provinciehuis anders geregeld kan worden.
- Hamerstukken kunnen twee dagen voor aanvang van de BAC aangepast worden tot bespreekstuk. Dit zal vanaf heden ook in de agenda vermeld worden.